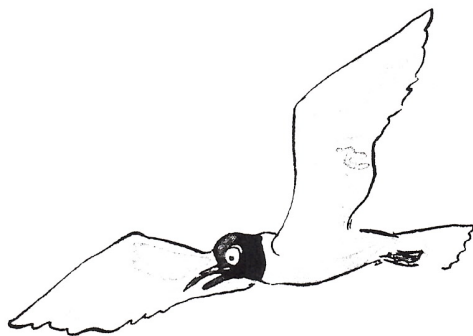

Jak maminka kormidlovala loď^v

Za okny se smrákalo a holčička s chlapečkem vyhlíželi maminku. Tatínek vyhlížel s nimi. „Že by zapomněla, kde má rodný přístav?“ podívoval se. „Nebo zabloudila v rozbouřeném moři,“ zafňukala dcerka a synek se přidal: „Třeba ji vlny odnesly k protinožcům.“ Tatínek se zachoval jako chlap a hovor ukončil slovy: „Máma ví, kam patří. Až dotočí reportáž, vrátí se. A teď vykoupat, vyčistit zuby a na místa!“ zavelel jako kapitán posádky. Než to děti udělaly, maminka přišla a na dobrou noc vysvětlila, proč se v práci zdržela.

19
M. VETESKOVA' JAK MAMINKA VYLEZLA NA VĚZ, 2012

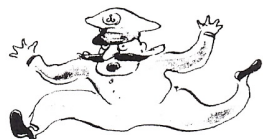

Našim
městem protéká
široká řeka. Jmenuje se
Vltava, a protože je i hluboká,
mohou po ní plout velké parníky,
menší motorové čluny i malé kocábky.

Proplétají se mezi sebou jako očka na svetr a lidé
na sebe halekají námořnické „ahóóój“. Vezou se z místa
na místo, jako by jeli tramvají nebo autobusem od zastávky
k zastávce. Říkáme tomu městská lodní doprava. A právě na jeden z takových
člunů jsem se vypravila. Místo řidiče v modré uniformě měl kapitána
ve sněhobílých kalhotách i košili a čepice s kšiltlem mu už zdaleka zářila.
Viděla jsem ji, když na mě mával a popoháněl mě: „Novinářko, vyplouváme
Račte na palubu.“

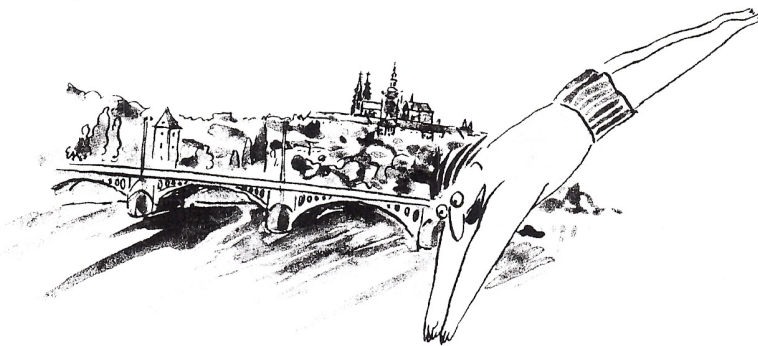
Přidala jsem do kroku a došla k lodní zastávce. Jako na každé správné stanici
hromadné dopravy tu byly lavičky, odpadkový koš i cedule s jízdním řádem.
Navíc tady, na samém krajíčku u břehu, postávala pacholata. Nízké černé

20

sloupky s kulatou hlavičkou, na které se
upevňuje lodní lano, aby člun neodplul dřív,
než má.

„Jsou důležitá a ona to vědí. Kdyby provaz pustila,
vznikne hotová pohroma,“ vysvětloval kapitán
a poplácával je uznale po hlavičce. Abych mohla bez-
pečně přejít přes dřevěnou lávku na palubu, jednoho z nej-
bližších pacholat jsem se přidržela. Jenže to jsem asi dělat neměla.
„Jaká drzost,“ zasyčelo za mnou. „Nejsem žádná opěrka,“ stěžovalo si, zatím-
co jsem vkráčela na loď. Tam už seděly děti a těšily se s paní učitelkou
na výlet. Nedočkavě vyhlížely kapitána, až dorazí na můstek, odkud řídí loď,
zacinká na zvon a nastartuje motor. Jenomže lodivod se skláněl nad uraže-
ným pacholetem a domlouval mu: „Pusť to lano a už se nerozčiluj.“
„Ba ne, pane. Je moje,“ pozpěvovalo si škodolibě.

21

„Měj rozum. Musíme vyplout a ukázat novinářce, jak taková plavba po Vltavě vypadá.“
Pachole se na mě podívalo tak zvláštně, až mě napadlo, že se mu v té kulaté, naleštěné hlavičce něco nekalého vylíhlo. A opravdu. V okamžiku ze sebe svléklo lano, které sjelo do řeky. Uvolněná loď se zhoupla v bocích a dala se do pohybu. Než se kapitán vzpamatoval, vypluli jsme bez něj. Pachole se spokojeně lesklo

ve slunci, a kdyby mělo nožičky, určitě by radostí poskakovalo, jaká se mu podařila neplecha. Mně do skoku nebylo. Seděla jsem na lodi plné dětí a bez kapitána.

„Běžte ke kormidlu!“ volal. „Doplavu za vámi!“ a začal si sundávat nažehlenou uniformu.

„Nikdy jsem loď neřídila,“ hořekovala jsem a houpavým krokem zamířila na můstek.

„Jako byste točila volantem!“ řval z plných plic, aby ho bylo slyšet, protože paní učitelka hlasitě naříkala, že nemá řidičský průkaz. Nezbyvalo než kapitána poslechnout. Pevně jsem uchopila dřevěný kruh a zaúpěla podruhé: „A co teď?“

Ale loď byla od břehu daleko.

„Tatínek otočí klíčem a naskočí motor,“ zaslechla jsem za sebou hlásek. Ohlédla jsem se a těsně za mnou stál školáček v modrém pruhovaném triku

22

a zvědavě si prohlížel řídicí kabinu. „Děkuji za radu,“ usmála jsem se na něj a dotkla se klíče. Loď nastartovala. Hukot motoru se mísil s natěšeným štěbetáním nic netušících dětí a vzlykáním paní učitelky, která jim postupně nasazovala záchranné vesty a marně přemýšlela nad tím, proč raději nejely autobusem. „To kulaté s čísly, to bude něco jako tachometr, ale na lodi se tomu říká otáčkoměr,“ poklepal chlapec na budík, „a tahle páka,

to bych tak tipnul na zpětný chod, protože

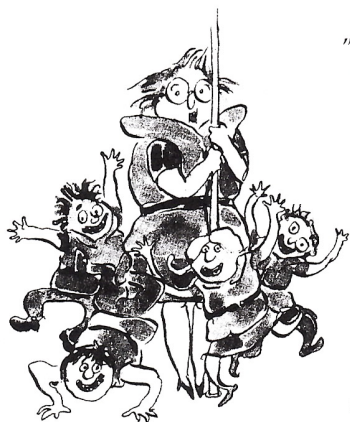
na lodi se nebrzdí, ale jezdí zpět. Táta tomu říká vratka,“ poučoval mě dál a já mu za to byla vděčná, protože nepatřím k nejzkušenějším řidičům.

Zatímco zkoumal palubní desku, já s obavami pozorovala okolní plavidla. Jak se jim vyhnout, abychom se nesrazili? Přemítala jsem. Nad hlubokou vodní hladinou se škodolibě pochechtávali rackové, bílé labutě zvědavě natahovaly dlouhé krky a divily se, proč kapitán poskakuje na břehu.

„Kdybys alespoň doplula pro pomoc,“ plísnila jsem jednu z nich, „krmit chlebem se od dětí necháš, jakmile tě ale jeden potřebuje, akorát syčíš.“ Labuť zaklapala oranžovým zobákem a hleděla si svého.

„Dívej se na přední stožár. Ta tyč tě povede tak, aby loď plula tam, kam potřebuješ,“ zakejhal mi nad hlavou racek a dosedl na zábradlí těsně u můstku. „Já vás v tom nenechám,“ dodal a přešlápl z nohy na nohu.

23

„Pane Racku, ještě mi řekněte, kam plout?“
říkala jsem a pomalu stáčela kormidlo
doprava, aby náš člun minul protější parník.
Možná bylo divné nechat si radit od ope-
řence, ale parník byl stále větší a větší
a měl namířeno přímo na nás. Každá
rada byla drahá.

„Ostře doprava!“ zařval kapitán a rychlý-
mi tempy se snažil dostat k naší lodi. Vlna
z parníku ho ale odnesla zpět ke břehu
a jeho další varování jsem neslyšela. Měla
jsem plné ruce práce. Zhoupili jsme se
na člunu jako kousek dřívka na splavu.

„Blíží se další vlna, držte se,“ krákorál racek

a já křečovitě svírala kormidlo. Klučík cinkal

na zvon, aby děti věděly, že se mají chytit laviček, a paní učitelka strachem
zavřela oči. Vlna do nás plácla a naše loďka poskočila. Racek polekaně
popolétl, labuť schovala hlavu pod hladinu a chlapec se tak tak chytil kormi-
dla, aby se neskutálel do vody.

Rozhodla jsem se jednat. Já vám ukážu, vlny jedny hroznivé, copak nevidíte,
že jsme proti vám malí a bezmocní? Doopravdy jsem se rozzlobila. Pevně
jsem točila kormidlem podle toho, jak mi poradil pan Racek. Vlny do nás
narážely, ale měly to marné. Vyhýbali jsme se jim tak dlouho, dokud nepo-
chopily, že nás neporazí, a zamířily jinam. Rázem byla hladina klidná. Děti
ze sebe otřepávaly kapky vody, paní učitelka otevřela oči, udiveně zírala
na mluvícího racka a byla zjevně ráda, že nám pomohl.

„Lítám tu nad Vltavou už pěkných pár let, ale něco takového jsem ještě

24

neviděl,“ kroutil hlavou a z přídě lodi pozoroval kapitána, jak rychlými,
přesnými tempy míří k nám. Když vyskočil na palubu, podal mi ruku
a prohlásil: „Novinářko, právě jste složila kapitánské zkoušky. Za odměnu
můžete přistát na nejbližší zastávce.“

Na to jsem mu řekla, že si raději sednu na lavičku a budu pozorovat, jak to
dělá on, kdybych se zase někdy ocitla na lodi bez kapitána. Pak jsem ještě
poradila dětem, aby se o svačiny rozdělily s rackem, který nás neopustil
v nouzi. A nakonec jsem kapitánovi představila odvážného kluka
v pruhovaném triku, který se dozajista jednou stane námořníkem.
Měl kuráž i ve chvílích, kdy ostatní naříkali a zavírali oči. Kapitán ho
poplácal po ramenu, přislíbil mu, že bude jeho hlavním plavčíkem,
a půjčil mu bílou čepici s kšiltem.

25